

HAVSYTANS NIVÅ HÖJS

En konsekvens av klimatförändringarna är att havsytans nivå höjs. Forskare tror att det kan leda till en höjning på mellan 0,6 till 1,5 meter de kommande 100 åren. Detta kommer att påverka flera områden i världen. Ett exempel är Bangladesh. Kartorna visar hur kusten vid Bangladesh förändras om havsytans nivå höjs 1,5 meter.

Jordbrukare i Bangladesh

Dhaka

28

Vilka konsekvenser kan en höjning av havsytans nivå få i Bangladesh och i andra delar av världen?

[illegible]

Uppgift 28

Formulering av uppgiften

Vilka konsekvenser kan en höjning av havsytans nivå få i Bangladesh och i andra delar av världen?

Del av kunskapskraven som bedömningen utgår ifrån

Eleven för **enkla och till viss del/utvecklade och relativt väl/väluvecklade och väl** underbyggda resonemang om klimatförändringar och olika förklaringar till dessa samt deras konsekvenser för människa, samhälle och miljö i olika delar av världen.

Aspekter som ska bedömas

- I vilken utsträckning eleven tar upp relevanta konsekvenser av att havsytans nivå höjs.
- I vilken utsträckning elevens resonemang innehåller orsakssamband/orsakssamband som förtydligas genom att flera faktorer relateras till varandra på ett meningsfullt sätt eller att eleven använder ett relevant exempel.
- I vilken utsträckning eleven tar upp konsekvenser i olika delar av världen.

Progressionen i uppgiften

Belägg för nivå E	Belägg för nivå C	Belägg för nivå A
Eleven tar upp en relevant konsekvens av att havsytans nivå höjs.	Eleven tar upp olika relevanta konsekvenser av att havsytans nivå höjs	Eleven tar upp olika relevanta konsekvenser av att havsytans nivå höjs
Elevens resonemang innehåller ett orsakssamband .	Elevens resonemang innehåller antingen : ett orsakssamband som förtydligas genom att flera faktorer relateras till varandra på ett meningsfullt sätt eller att eleven använder ett relevant exempel.	Elevens resonemang innehåller både : flera orsakssamband som förtydligas genom att flera faktorer relateras till varandra på ett meningsfullt sätt eller att eleven använder ett relevant exempel.
Exempel på ett orsakssamband: <i>Översvämning tvingar folk att flytta till en annan del i landet.</i>	Exempel på ett orsakssamband som förtydligas: <i>Översvämningen tvingar människor att flytta. Många fler kommer då behöva bosätta sig längre upp i landet, det blir folktätt.</i>	Exempel på ett orsakssamband som förtydligas: se C.
Eleven tar upp konsekvenser i en del av världen.	eller Eleven tar upp konsekvenser i olika delar av världen.	och Eleven tar upp konsekvenser i olika delar av världen.

Relevanta konsekvenser kan handla om

- Ökad kusterosion och ökad risk för jordskred.
- Försaltning av jordar och grundvatten.
- Låglänta områden översvämmas, vissa ö-grupper översvämmas totalt.
- Livsmiljöer förloras både i havet (korallrev) och på land (våtmarker, kustslätter).
- Människor kan förlora sina arbeten (t.ex. fiske, jordbruk) och bostäder.

- Minskad produktion kan exempelvis leda till ökade priser på varor.
- Infrastruktur (vägar, vatten/el-ledningar) kan förstöras.
- Ökad migration kan leda till att människor blir tvungna att lämna sina hem och bosätta sig någon annanstans.

Exempel på elevsvar som ger belägg för nivå E

De konsekvenser som kommer hända är att folk förlorar sina bostäder och i princip allt när landet översvämmas.

Bedömningskommentar till exemplet

Eleven tar upp en relevant konsekvens av att havsytans nivå höjs (människor förlorar sina bostäder). Elevens resonemang innehåller ett orsakssamband (mark översvämmas → bostäder förloras). Eleven tar upp en konsekvens i en del av världen.

Exempel på elevsvar som ger belägg för nivå C

Att havsytan höjs kan leda till många olika farliga konsekvenser. T.ex. i Maldiverna ligger öarna bara några meter ovanför havsytan. Om havet höjs mycket mer, kan städerna bli översvämmade, vägar spolats bort. I slutändan försvinner landet helt och folk blir hemlösa och får flytta till andra länder.

Bedömningskommentar till exemplet

Eleven tar upp olika relevanta konsekvenser av att havsytans nivå höjs (t.ex. vissa ö-grupper översvämmas, människor förlorar sina bostäder, infrastrukturen förstörs). Elevens resonemang innehåller ett förtydligat orsakssamband (Havsytans nivå höjs → städer infrastruktur förstörs → människor blir hemlösa → migration). Eleven tar upp en konsekvens i en del av världen.

Exempel på elevsvar som ger belägg för nivå A

Eftersom vissa länder ligger precis vid kusten och havsytan höjs kommer lågt liggande områden att svämmas över och dom människor som bor där påverkas. De kan behöva flytta längre in i landet eller till andra länder, vilket leder till befolkningsökning där. Viktiga näringar t.ex. jordbruk kan påverkas och inte fungera så bra längre, t.ex. vissa grödor dör eftersom de inte trivs i för mycket vatten. Detta kan i sin tur påverka andra delar av världen som köper varor från t.ex. Bangladesh, då varuproduktionen minskar på grund av översvämningen.

Bedömningskommentar till exemplet

Eleven tar upp olika relevanta konsekvenser av att havsytans nivå höjs (t.ex. ökad migration och minskad produktion). Elevens resonemang innehåller flera orsakssamband som förtydligas dels i flera led och med ett exempel (översvämning av låglänta områden → migration → befolkningsökning på vissa platser samt översvämning → minskad jordbruksproduktion (eftersom vissa grödor inte trivs i för mycket vatten)). Eleven tar upp konsekvenser i olika delar av världen (vissa länder påverkas mer än andra av havsnivåstigningarna och ger efterföljande migration samt varuproduktionen i ett land påverkar andra länder).